

CASESTUDIE

Inleiding:

Ik loop stage op de afdeling gastro-intestinale chirurgie. Een afdeling waar ook operaties aan de alvleesklier worden uitgevoerd.

Mijn narratief gaat over een 60 jarige man bij wie kort geleden een pancreascarcinoom gediagnostiseerd is, waarvoor een wipple operatie gepland staat. Meneer blijkt echter inoperabel te zijn. Ik moet meneer met een collega op gaan halen van de uitslaapkamer. Mijn handelingsverlegenheid is dat ik moeite heb om te communiceren met een patiënt die slecht nieuws gekregen heeft. In het bijzonder heb ik moeite met het feit dat meneer nog niet officieel verteld is dat hij inoperabel is maar dit eigenlijk al wel weet.

What fase:

Om half 8 begin ik aan mijn dienst: een dagdienst. Ik loop nu een aantal weken stage op de afdeling 8 noord en begin me hier thuis te voelen. Ik zie op het bord voor welke patiënten ik vandaag zorg en pak een computer op wheels om de rapportages van de vorige dienst te lezen. Terwijl ik op de gang sta te lezen zie ik nog net dat een patiënt naar de operatiekamer gebracht wordt. Het is een vitale man van 62 oud met een ontzettend gele huidskleur die wordt veroorzaakt door icterus. Ik heb deze man eerder gezien, hij kwam toen voor stent plaatsing en had ontzettend veel last van jeuk. Een man die nog midden in het leven staat en sinds kort gediagnostiseerd is met alvleesklierkanker, maar meneer is vol goede hoop en ondergaat vandaag een wipple operatie. (Dit is een operatie waarbij de kop van de alvleesklier wordt verwijderd samen met de galblaas, de twaalfvingerige darm, een deel van de galwegen en soms ook een deel van de maag. Het overgebleven deel van de maag, galwegen en alvleesklier wordt weer aan de dunne darm vast gehecht.) Nu weet ik dat we patiënten die voor een wipple operatie gaan niet dezelfde dag terug zien.

Onze afdeling bestaat uit verschillende kamers voor 2 of 4 personen. Deze kamers zijn allemaal afgesloten van de gang en je kijkt dus niet gemakkelijk naar binnen. Daarnaast hebben wij op de afdeling geen apparatuur om constant de controles van een patiënt te meten en deze ook direct in de zusterpost te kunnen zien. Vandaar dat de patiënten die een zware operatie als deze hebben ondergaan eerst nog een nacht op de post anesthesia care unit (PACU) verblijven.

De dag begint met het bespreken van de patiënten met de zaalarts. Ik en mijn collega lopen dan alle patiënten af en bespreken de bijzonderheden met de zaalarts dit noemen we ook wel visite lopen. Zodra we klaar zijn met het lopen van de visite help ik de patiënten met de persoonlijke verzorging. Terwijl ik bezig ben met de persoonlijke verzorging komt mijn collega naar mij toe. Zij zat bij de computers voor aan de afdeling waar ook de telefoon staat. Terwijl zij daar zat werd ze gebeld door de uitslaapkamer. De patiënt die vanmorgen voor een wipple operatie ging is al weer wakker. Ze vertellen aan mijn collega door de telefoon dat de operatie geen doorgang heeft kunnen vinden omdat meneer toch uitgezaaid bleek te zijn. Als mijn collega mij dit komt vertellen schrik ik, ik zie aan het gezicht van mijn collega

dat zij dit ook niet verwacht had en hier ook een beetje van geschrokken is. Maar we moeten door, de patiënt ligt nu op een tweepersoonskamer. Op dit moment is het voor meneer fijner om alleen op een kamer te liggen. Om dit te kunnen realiseren verhuizen we degene die bij meneer op de kamer ligt naar de vierpersoonskamer omdat daar nog een plekje vrij is. Terwijl mijn collega de patiënt naar de andere kamer helpt lees ik nog even in het dossier van de inoperabele patiënt. Daar lees ik dat hij uit Zeeland komt en dat ook zijn vrouw getroffen is door kanker en midden in haar behandeltraject zit. De familie van de patiënt wordt ingelicht over hoe de operatie is verlopen door de chirurg die de operatie heeft uitgevoerd. Ik weet uit ervaring dat aan de familie verteld wordt dat ze naar het ziekenhuis moeten komen en dat ze daar verdere uitleg zullen krijgen over hoe het nu verder zal qua behandeling etc. Nadat mijn collega klaar is met het klaar maken van de kamer voor de patiënt lopen we naar boven om de patiënt op te halen op de uitslaapkamer. Voor ons is niet duidelijk wat de patiënt al weet en wat hem al verteld is. Nu weet ik uit ervaring dat het vaak zo is dat patiënten weten dat het niet goed is zodra ze ons zien omdat ze eigenlijk naar de PACU zouden gaan.

Mijn begeleider bespreekt met de verpleegkundige op de uitslaapkamer hoe de periode na de operatie op de uitslaapkamer verlopen is. Ze vertelt dat de patiënt vrij snel wakker was en nog pijnmedicatie krijgt door de epiduraal katheter die met de ruggenprik achter gebleven is. Ik sta aan de rand van het bed maar weet niet wat ik nu moet zeggen, ik zwijg. Ik wil wel iets zeggen maar heb geen idee wat op dit moment gepast is. Meneer toont geen emoties, ligt in bed voor zich uit te staren en glimlacht als hij me aankijkt. Ik glimlach terug maar zeg niets. We nemen de patiënt mee naar beneden en als we in de lift staan begint de patiënt vragen te stellen als 'hoelang heb ik nog te leven en wat gaat er nu met me gebeuren?'. Mijn collega zegt hem dat de professor nog bij hem langs zal komen om al zijn vragen te beantwoorden. Ik voel me machteloos, ik zeg tegen de patiënt dat zijn familie is ingelicht. Dan vertelt hij dat zij waarschijnlijk niet kunnen komen, zijn vrouw is hier op dit moment te zwak voor en de reis vanuit Zeeland is erg vermoeiend voor haar. Als de patiënt op zijn kamer is geïnstalleerd meet ik zijn bloeddruk, pols en temperatuur. Ik weet niet hoe ik nu moet handelen in deze situatie. Ik vraag me af of de patiënt behoefte heeft aan een gesprek maar heb geen idee hoe ik daar het beste over kan beginnen. Ik voel me ontzettend onzeker in deze situatie. Ik zou van alles willen zeggen maar heb geen idee wat. Ik vraag hem of hij goed ligt zo en druk hem op het hart dat als er iets is hij op de rode knop op de afstandsbediening moet drukken. Dit is de bel, elke collega kan dan zien dat er op zijn kamer iets aan de hand is. De patiënt geeft aan dit te zullen doen en ik loop terug naar de zusterpost. Tijdens de reis terug naar huis denk ik terug aan de situatie. Ik vind het moeilijk de situatie 'te vergeten'. Ik overdenk hoe ik gehandeld heb en vraag me af hoe ik dit beter had kunnen doen, dit laat mij niet los. Maar ik kan geen antwoord vinden op de vraag hoe ik beter had kunnen handelen in deze situatie.